

แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ประเทศไทย

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

1. นโยบายการเริ่มเปิดโรงเรียน (Reopening)

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายช่วง COVID-19 “โรงเรียนหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” เปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563 แนวทางการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล แบ่งเป็น 4 ระยะ

ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อม (7 เมษายน – 17 พฤษภาคม 2563) ตรวจสอบความพร้อมด้านอุปกรณ์ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน

ระยะที่ 2 การทดลองจัดการเรียนการสอนทางไกล (18 พฤษภาคม – 30 มิถุนายน 2563) ทดลองจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านช่องรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัลและระบบออนไลน์ด้วยเครื่องมือการเรียนรู้ตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา

ระยะที่ 3 การจัดการเรียนการสอน (1 กรกฎาคม 2563 – 30 เมษายน 2564)

สถานการณ์ที่ 1 กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังไม่คลี่คลาย จัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และระบบออนไลน์

สถานการณ์ที่ 2 กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 คลี่คลาย กำหนดเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563 จัดการเรียนการสอนปกติในโรงเรียน โดยให้เว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และมีแผนเตรียมการเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ

ระยะที่ 4 การทดสอบและการศึกษาต่อ (1 เมษายน – 15 พฤษภาคม 2564)

(ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ)

2. การเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน (Preparations before re-opening)

มีการหารือร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย องค์การอนามัยโลกประเทศไทย ยูนิเซฟ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดมาตรการก่อนเปิดภาคเรียนร่วมกัน โดยใช้กรอบแนวทาง 6 มิติ ได้แก่ การดำเนินงานเพื่อความปลอดภัย การเรียนรู้ การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส สุขภาพและการคุ้มครอง นโยบายและการบริหารการเงิน สำหรับเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพก่อนเปิดภาคเรียนของสถานศึกษา (ที่มา: องค์การเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ และองค์กรภาคี)

มติที่ 1 ความปลอดภัยจากการลดการแพร่เชื้อโรค

มาตรการควบคุมหลัก

1. มีมาตรการคัดกรองวัดไข้อาการเสี่ยง และประวัติเสี่ยง
2. ให้นักเรียน บุคลากร และผู้เข้ามาในสถานศึกษาทุกคนต้องสวมหน้ากากผ้า
3. มีจุดบริการล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ อย่างเพียงพอ
4. จัดเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
5. เปิดประตู หน้าต่างให้อากาศถ่ายเท ทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณต่าง ๆ
6. พิจารณาควบคุมจำนวนนักเรียน ลดแออัด เหลื่อมเวลาหรือลดเวลาทำกิจกรรมให้สั้นลงเท่าที่

จำเป็น

มาตรการเสริม

1. ทำความสะอาดพื้นที่ที่นักเรียนใช้ร่วมกัน ก่อนและหลังใช้งานทุกครั้ง
2. จัดให้มีพื้นที่การทำกิจกรรม เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
3. ให้นักเรียนใช้ของใช้ส่วนตัว
4. จัดให้มีห้องพยาบาลสำหรับแยกผู้มีอาการป่วยระบบทางเดินหายใจ
5. จัดให้มีการสื่อสารความรู้การป้องกันโรคโควิด-19 การล้างมือ การสวมหน้ากาก การทำความสะอาด

แก่ทุกคนในสถานศึกษา

6. มีมาตรการสำหรับกรณีมีรับ - ส่งนักเรียน

มติที่ 2 การเรียนรู้

มาตรการควบคุมหลัก

1. จัดหาสื่อความรู้ป้องกันควบคุมโรคโควิด-19 สำหรับใช้ในการเรียนการสอน
2. เตรียมความพร้อมด้านการเรียนรู้ของเด็กตามวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านสังคม อารมณ์

และสติปัญญา

3. สร้างความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มาตรการเสริม

1. กรณีเด็กเล็ก ไม่แนะนำให้ใช้สื่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยขาดปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ครู

ผู้ปกครอง

2. ไม่ปล่อยให้เด็กและวัยรุ่นอยู่กับสื่อออนไลน์ (ที่ไม่ใช่สื่อการเรียนการสอน) นานเกินไป ตามระยะเวลาที่กำหนด
3. ส่งเสริมให้สถานศึกษาและนักเรียนประเมินตนเองในการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน
4. สนับสนุนให้นักเรียนใช้สื่อรอบรู้ด้านสุขภาพในรูปแบบและผ่านช่องทางหลากหลายที่สามารถ

เข้าถึงได้

มิติที่ 3 การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาสได้แก่ 1) เด็กพิเศษ 2) เด็กพื้นที่เฉพาะทางไกลมาก

มาตรการควบคุมหลัก

1. จัดหาอุปกรณ์การป้องกันตนเองและและอุปกรณ์ล้างมือ เช่น สบู่ เจลแอลกอฮอล์ หน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัยให้เพียงพอ
2. มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทการเข้าถึงการเรียนรู้ของนักเรียน
3. มีมาตรการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
4. มีมาตรการการทำความสะอาดและจัดสภาพแวดล้อมของที่พักและเรือนนอนให้ถูกสุขลักษณะ
5. มีมาตรการการทำความสะอาดและจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับข้อบัญญัติการปฏิบัติด้าน
ศาสนกิจ

6. มีมาตรการดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านพัฒนาการ การเรียนรู้ หรือด้านพฤติกรรมอารมณ์
มาตรการเสริม

1. ประสานและแสวงหาการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การป้องกันโรคโควิด-19
2. ประสานการดำเนินงานตามแนวทางพัฒนากิจกรรมผู้เรียนของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีมี
ข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา
3. ใช้สื่อสร้างความเข้าใจเรื่องโรคโควิด-19 และแนวทางการดูแลตัวเอง โดยคำนึงถึงข้อจำกัดทาง
ภาษาและสังคม กลุ่มนักเรียนพิการเรียนร่วม

มิติที่ 4 สวัสดิภาพ และการคุ้มครอง

มาตรการควบคุมหลัก

1. จัดเตรียมแผนรองรับด้านการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนป่วย กักตัว หรือกรณีปิดสถานศึกษา
ชั่วคราว
2. จัดเตรียมแนวปฏิบัติเพื่อลดการรังเกียจและการตีตราทางสังคม (Social stigma)
3. จัดเตรียมแนวปฏิบัติด้านการจัดการความเครียดของครูและบุคลากร
4. ตรวจสอบประวัติเสี่ยงของบุคลากรและนักเรียน และการกักตัว
5. กำหนดแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำหรับบุคลากรและนักเรียนที่สงสัยติดเชื้อหรือป่วยด้วยโรค
โควิด-19 โดยไม่ถือเป็นวันลาหรือวันหยุดเรียน

มาตรการเสริม

1. สื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลทุกฝ่ายในเรื่องมาตรการป้องกัน การตีตราทางสังคม (social
stigma)
2. กรณีนักเรียนหรือบุคลากรป่วยจริง ต้องให้หยุดรักษาจนกว่าจะหายเป็นปกติ พร้อมใบรับรอง
แพทย์โดยไม่ถือว่าขาดเรียนหรือขาดงาน
3. กักตัวผู้ใกล้ชิดกับผู้ป่วยตามเกณฑ์ควบคุมโรค

มติที่ 5 นโยบาย

มาตรการควบคุมหลัก

1. สื่อสารประชาสัมพันธ์แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับโรคโควิด-19 การล้างมือ การสวมหน้ากาก การรักษาระยะห่างระหว่างบุคคล การทำความสะอาด
2. ประชุมชี้แจงคณะกรรมการสถานศึกษา
3. มีแผนงาน โครงการ และกิจกรรมรองรับนโยบายและแนวทางการป้องกันโรคโควิด-19 ของสถานศึกษา
4. แต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ในสถานศึกษา
5. กำหนดบทบาทหน้าที่ และมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการตามมาตรการ
6. สื่อสารทำความเข้าใจผู้ปกครองและนักเรียน เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันโรคโควิด-19 และมีช่องทางการติดต่อสื่อสาร
7. มีการประเมินตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดเรียน
8. มีมาตรการการจัดการด้านความสะอาด รถรับ - ส่งนักเรียน และชี้แจงผู้ประกอบการ
9. เสริมสร้างวัคซีนชุมชนในสถานศึกษา โดยมาตรการ “4 สร้าง 2 ใช้”
 - สร้างสถานศึกษาที่รู้สึก... “ปลอดภัย” (safety)
 - สร้างสถานศึกษาที่... “สงบ” (calm)
 - สร้างสถานศึกษาที่มี... “ความหวัง” (Hope)
 - สร้างสถานศึกษาที่... “เข้าใจ เห็นใจและให้โอกาส” (De-stigmatization)
 - ใช้ศักยภาพสถานศึกษาและชุมชน (Efficacy) เช่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งปันทรัพยากรในชุมชน
- ใช้สายสัมพันธ์ในสถานศึกษา (Connectedness)
10. มีการกำกับ ติดตามให้มีการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด

มาตรการเสริม

1. จัดระบบให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
2. พิจารณาปิดสถานศึกษาตามสถานการณ์และความเหมาะสม
3. สื่อสารให้มีความรู้เกี่ยวกับการสังเกตอาการเสี่ยง การมีแนวโน้มเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 ได้ง่าย โดยเฉพาะในเด็กที่มีอาการสมาธิสั้น

มติที่ 5 การบริหารการเงิน

มาตรการควบคุมหลัก

1. พิจารณาการใช้งบประมาณของสถานศึกษาสำหรับการป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 ตามความจำเป็นและเหมาะสม
2. จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ป้องกันโรคโควิด-19 สำหรับนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

มาตรการเสริม

1. ประสานงานและแสวงหาแหล่งทุนและการสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กร หรือภาคเอกชน

2. พิจารณาสรรหาบุคลากรเพิ่มเติมในการดูแลนักเรียนและการจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

3. แนวปฏิบัติระหว่างเปิดภาคเรียน (Public health and social guidelines in schools)

3.1 หลักปฏิบัติในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

1. คัดกรอง (Screening) ผู้ที่เข้ามาในสถานศึกษาทุกคน ต้องได้รับการคัดกรองวัดอุณหภูมิร่างกาย

2. สวมหน้ากาก (Mask) ทุกคนต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ตลอดเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา

3. ล้างมือ (Hand Wash) ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่และน้ำ นานอย่างน้อย 20 วินาที หรือใช้เจลแอลกอฮอล์ หลีกเลี่ยงการสัมผัสบริเวณจุดเสี่ยงโดยไม่จำเป็น

4. เว้นระยะห่าง (Social distancing) เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1- 2 เมตร รวมถึงการจัดเว้นระยะห่างของสถานที่

5. ทำความสะอาด (Cleaning) เปิดประตู หน้าต่าง ให้อากาศถ่ายเท หากจำเป็นต้องใช้เครื่องปรับอากาศ กำหนดเวลาเปิด - ปิดเครื่องปรับอากาศ และเปิดประตู หน้าต่าง ระบายอากาศ ทุก 1 ชั่วโมง และทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณต่าง ๆ โดยเช็ดทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสของโต๊ะ เก้าอี้ และวัสดุอุปกรณ์ ก่อนเข้าเรียน ช่วงพักเที่ยง และหลังเลิกเรียนทุกวัน รวมถึงจัดให้มีถังขยะมูลฝอยแบบมี ฝาปิดและรวบรวมขยะออกจากห้องเรียนเพื่อนำไปกำจัดทุกวัน

6. ลดแออัด (Decrease) ลดระยะเวลาการทำกิจกรรมให้สั้นลงเท่าที่จำเป็นหรือเลื่อนเวลาทำกิจกรรมและหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมรวมตัวกันเป็นกลุ่ม

3.2 ขั้นตอนการคัดกรองสุขภาพและแนวทางการส่งต่อนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

1. จัดตั้งจุด/บริเวณคัดกรองบริเวณทางเข้าสถานศึกษา

2. วัดอุณหภูมิ ($\geq 37.5^{\circ}\text{C}$ ถือว่ามีไข้)

3. ให้ผู้ถูกคัดกรองล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์

4. ตรวจสอบการสวมหน้ากากของบุคคลทุกคนที่เข้าสถานศึกษา

5. ซักประวัติเสี่ยง อาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง (มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจลำบาก เหนื่อยหอบ ไม่ได้กลิ่น ไม่รู้รส) และบันทึกผลในแบบบันทึกการตรวจคัดกรองสุขภาพ

• กรณี วัดอุณหภูมิกาย $< 37.5^{\circ}\text{C}$ ไม่มีอาการทางเดินหายใจ ไม่มีประวัติสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยยืนยันให้ติดสัญลักษณ์หรือสติ๊กเกอร์ เข้าเรียน/ปฏิบัติงานได้ตามปกติ

• กรณี วัดอุณหภูมิกาย $\geq 37.5^{\circ}\text{C}$ ขึ้นไป ร่วมกับอาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง และ/หรือมีประวัติสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยยืนยัน ให้แยกนักเรียนไว้ในห้องหรือบริเวณที่จัดเตรียมไว้ แจ้งผู้ปกครอง แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสอบสวนโรค และดำเนินการตามคำแนะนำ

6. ผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลรายงานผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ

3.3 แนวปฏิบัติสำหรับบุคลากรในสถานศึกษา

ผู้บริหาร เจ้าของสถานศึกษา

1. ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดตั้งคณะทำงานดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของของโรคโควิด-19
2. ทบทวน ปรับปรุง ซ่อมปฏิบัติตามแผนฉุกเฉินของสถานศึกษา
3. ให้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์การป้องกันโรคโควิด-19 เกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ การปฏิบัติ

การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เกี่ยวข้อง และลดการตีตราทางสังคม (Social stigma)

4. มีมาตรการคัดกรองสุขภาพทุกคน บริเวณจุดแรกเข้าไปในสถานศึกษา (Point of entry)
5. ควรพิจารณาการจัดให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเหมาะสมตามบริบทได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการติดตามกรณีนักเรียนขาดเรียน ลาป่วย
6. กรณีพบนักเรียน ครู บุคลากร หรือผู้ปกครองอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ป่วยยืนยันเข้ามาในสถานศึกษา ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่
7. มีมาตรการให้นักเรียนได้รับอาหารกลางวันและอาหารเสริมนมตามสิทธิที่ควรได้รับ กรณีพบอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกักตัว

8. ควบคุม กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง

ครู ผู้ดูแลนักเรียน

1. ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
2. สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้หยุดปฏิบัติงานและรีบไปพบแพทย์ทันที
3. ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการโรคอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ล้างมือบ่อยๆ สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย และเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชน
4. แจ้งผู้ปกครองและนักเรียน ให้นำของใช้ส่วนตัวและอุปกรณ์ป้องกันมาใช้เป็นของตนเอง
5. สื่อสารความรู้คำแนะนำหรือจัดหาสื่อประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายโรคโควิด-19
6. ทำความสะอาดสื่อการเรียนการสอนหรืออุปกรณ์ของใช้ร่วมที่เป็นจุดสัมผัสเสี่ยง ทุกครั้งหลังใช้งาน
7. ควบคุมดูแลการจัดที่นั่งภายในสถานที่ในโรงเรียน ตามหลักการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 - 2 เมตร
8. ตรวจสอบ กำกับ ติดตามการมาเรียนของนักเรียน
9. ตรวจสอบคัดกรองสุขภาพทุกคนที่เข้ามาในสถานศึกษาตามขั้นตอน
10. สังเกตกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม หรือนักเรียนที่ไม่ร่วมมือปฏิบัติตามมาตรการที่ครูกำหนดเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือ
11. สื่อสารความรู้เกี่ยวกับความเครียด กระบวนการจัดการความเครียดให้แก่นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

นักเรียน

1. ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
2. สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง รีบแจ้งครูหรือ

ผู้ปกครอง

3. มีและใช้ของใช้ส่วนตัว ไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่น
4. ปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ล้างมือบ่อยๆ สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย และเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชน
5. ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ด้วยการกินอาหารปรุงสุก ร้อน สะอาด อาหารครบ 5 หมู่ และผัก ผลไม้ ออกกำลังกาย และนอนหลับให้เพียงพอ
6. กรณีนักเรียนขาดเรียนหรือถูกกักตัว ควรติดตามความคืบหน้าการเรียนอย่างสม่ำเสมอ
7. หลีกเลี่ยงการล้อเลียนความผิดปกติหรืออาการไม่สบายของเพื่อน

ผู้ปกครอง

1. ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
2. สังเกตอาการป่วยของบุตรหลาน หากมีอาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้รีบพาไปพบแพทย์
3. จัดหาของใช้ส่วนตัวให้บุตรหลาน
4. จัดหาอุปกรณ์ป้องกันโรคและการล้างมือ กำกับให้บุตรหลานปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ล้างมือบ่อยๆ สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย และเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชน
5. ดูแลสุขภาพบุตรหลาน จัดเตรียมอาหารปรุงสุก ใหม่
6. กรณีมีการจัดการเรียนการสอนทางไกล ออนไลน์ ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับครูในการดูแลจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน

แม่ครัว ผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด

1. ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
2. สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้หยุดปฏิบัติงาน และรีบไปพบแพทย์ทันที
3. ล้างมือบ่อยๆ ก่อน – หลังปรุงและประกอบอาหาร ขณะจำหน่ายอาหาร หลังสัมผัสสิ่งสกปรก
4. ขณะปฏิบัติงานของผู้สัมผัสอาหาร ต้องสวมหมวกคลุมผม ผ้ากันเปื้อน ถุงมือ สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย และปฏิบัติตามสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ถูกต้อง
5. ปกปิดอาหาร ใส่ถุงมือและใช้ที่คีบหยิบจับอาหาร
6. จัดเตรียมอาหารปรุงสุกใหม่ ให้นักเรียนกิน ภายในเวลา 2 ชั่วโมง
7. ผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด ผู้ปฏิบัติงานเก็บขยะ ต้องใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเองและปฏิบัติตามขั้นตอนการทำความสะอาดให้ถูกต้อง

ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. ห้องเรียน สถานที่สำหรับการจัดการเรียนสอน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ห้องประชุม ห้องพักครู โรงยิม โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องส้วม เป็นต้น ให้ดำเนินการตามหลักปฏิบัติการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างเคร่งครัด ได้แก่

- จัดโต๊ะ เก้าอี้ หรือที่นั่ง ให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- มีการเหลื่อมเวลาเรียน การเรียนกลุ่มย่อย
- จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี ให้อากาศถ่ายเท และทำความสะอาดโต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์การเรียนทุกครั้ง และจุดสัมผัสเสี่ยง ก่อน-หลังใช้งาน
- จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ใช้ทำความสะอาดมือ
- จำกัดจำนวนผู้ใช้งานหรือลดระยะเวลาทำกิจกรรมหรือเหลื่อมเวลา

2. โรงอาหาร

- จัดบริการอาหาร เน้นป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค เช่น อาหารปรุงสำเร็จสุกใหม่ทุกครั้ง
- พิจารณาทางเลือกให้ผู้ปกครองสามารถเตรียมอาหารกลางวัน (Lunch box) ให้นักเรียน

3. สถานที่แปร่งฟัน

หลีกเลี่ยงการรวมกลุ่ม และเว้นระยะห่างในการแปร่งฟัน ให้นักเรียนแปร่งฟันในห้องเรียน โดยนั่งที่โต๊ะเรียน เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของน้ำลายละอองน้ำ หรือเชื้อโรคสู่ผู้อื่นตามขั้นตอนการแปร่งฟัน

4. สระว่ายน้ำ

หลีกเลี่ยงหรืองดการจัดการเรียนการสอนในสระว่ายน้ำ กรณีรัฐบาลมีการผ่อนปรนมาตรการควบคุมโรค ให้มีการคัดกรองเบื้องต้นหรือเฝ้าระวัง กำกับดูแลและปฏิบัติตามคำแนะนำของระบบฆ่าเชื้ออย่างเคร่งครัด ตรวจสอบคุณภาพน้ำในสระทุกวัน และกำหนดมาตรการก่อนลงสระว่ายน้ำ

5. ห้องพยาบาล

- จัดหาครูหรือเจ้าหน้าที่ เพื่อดูแลนักเรียน ในกรณีที่นักเรียนป่วยมานานพักหรือผู้ปกครองมารับ และมีการบันทึกรายชื่อและอาการของนักเรียนที่ป่วย
- จัดให้มีพื้นที่หรือห้องแยกอย่างชัดเจน ระหว่างนักเรียนป่วยจากอาการไข้หวัดกับนักเรียนป่วยจากสาเหตุอื่น ๆ

6. ห้องนอนเด็กเล็ก

- ทำความสะอาดเครื่องนอน และผ้ากันเปื้อนทุกวัน อุปกรณ์ของใช้ของเล่น ตุ๊กตาของส่วนบุคคล และจุดสัมผัสเสี่ยงร่วม เป็นประจำทุกวัน
- จัดให้มีพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ของเด็กรายบุคคลยึดหลักเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- มีและใช้ของใช้ส่วนตัว เน้นไม่ใช้ของใช้ร่วมกัน
- จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ใช้ทำความสะอาดมือสำหรับครูและนักเรียน

- มีการระบายอากาศที่ดี อากาศถ่ายเทสะดวก
- จัดอุปกรณ์การส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เพียงพอ
- อัตราส่วนของครูหรือผู้ดูแลเด็กหรือพี่เลี้ยงต่อเด็กเล็ก 1 : 5-8 ในการดูแลเด็กตลอดทั้งวัน

7. รถรับ-ส่งนักเรียน

- ทำความสะอาดรถรับนักเรียนและบริเวณจุดสัมผัสเสี่ยง
- นักเรียนที่ใช้บริการรถรับนักเรียน ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย
- การจัดที่นั่งบนรถรับนักเรียน ควรจัดให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2

เมตร

- ก่อนและหลังให้บริการรับนักเรียนแต่ละรอบ ควรเปิดหน้าต่าง ประตู ระบายอากาศ ให้ อากาศถ่ายเทได้สะดวก
- จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์สำหรับใช้ทำความสะอาดมือ

8. หอพักนักเรียน

• มีการตรวจคัดกรองวัดอุณหภูมิร่างกายของนักเรียนทุกคนก่อนเข้าหอพัก และสังเกตอาการเสี่ยง หากพบผู้มีอาการเสี่ยง ต้องรีบแจ้งครูหรือผู้ดูแลหอพัก และแจ้งประสานเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ดำเนินการต่อไป

- จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์สำหรับใช้ทำความสะอาดมือ อย่างเพียงพอและทั่วถึง
- ดูแลสุขลักษณะความสะอาดของอาคาร ห้องต่างๆ ภายในอาคาร ด้วยน้ำยาทำความสะอาดตามคำแนะนำของผลิตภัณฑ์
- จัดให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1-2 เมตร
- จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี ให้อากาศถ่ายเท เช่น เปิดประตู หน้าต่าง 6) มีและใช้ของใช้ส่วนตัว เน้นไม่ใช้ของใช้ร่วมกัน เช่น ผ้าเช็ดตัว ผ้าปู ที่นอน ปลอกหมอน จาน ชาม ช้อน ส้อม แก้วน้ำ เป็นต้น
- ภาชนะบรรจุน้ำดื่มต้องสะอาด มีฝาปิด ควรมีทางเทรินหรือก๊อกน้ำ ไม่ควรใช้การจ้วงตักโดยตรง และต้องล้างทำความสะอาดด้วยน้ำยาล้างภาชนะ ภายในและภายนอกทุกวัน
- หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมหรือจับกลุ่มคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้อื่นในพื้นที่ส่วนรวมภายในอาคาร
- ควบคุมดูแลการจัดการขยะทั่วไป
- กำกับดูแลตรวจสอบการปฏิบัติตนให้เป็นสุขนิสัยγιจวัตร

3.4 มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 กรณีเกิดการระบาด (เมื่อพบผู้ป่วยยืนยันอย่างน้อย 1 ราย ที่คิดว่าอาจมีการแพร่กระจายเชื้อในสถานศึกษา)

1. ปิดสถานศึกษา/ชั้นปี/ชั้นเรียน เพื่อทำความสะอาด เป็นระยะเวลา 3 วัน
2. ประสานเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สํารวจคัดกรองนักเรียนและบุคลากรทุกคน บริเวณทางเข้าสถานศึกษา และดำเนินการขั้นตอนที่กำหนด หากพบผู้เข้าเกณฑ์สอบสวน (PUI) ให้เก็บตัวอย่าง NP swab ส่งตรวจหาเชื้อ
3. ผู้สัมผัสกลุ่ม High risk ให้ดำเนินการเก็บตัวอย่าง NP swab ส่งตรวจเชื้อ

4. ผู้สัมผัสกลุ่ม Low risk ไม่ต้องเก็บตัวอย่าง แต่ให้แยกตัวอยู่ที่บ้าน และรายงานอาการ (Self-report) ทุกวัน หากพบว่า มีอาการเข้าเกณฑ์ PUI ให้ดำเนินการแบบผู้ป่วย PUI
5. เมื่อเปิดเรียน ให้มีการคัดกรองใช้ทุกวัน หากพบมีอาการเข้าได้กับ PUI ให้เก็บตัวอย่าง และพิจารณาความเสี่ยงเพื่อตัดสินใจว่าจะให้ผู้ป่วยดูแลอาการที่บ้าน หรือต้องแยกตัวในโรงพยาบาล
6. ทีมสอบสวนโรคทำการติดตามผู้สัมผัสทุกวัน จนครบกำหนด
(ที่มา: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข)

3.5 การกำกับ ติดตาม และรายงานผล

สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานสาธารณสุขที่ดูแลสถานศึกษา ควรมีการกำกับ ติดตาม ทบทวนการดำเนินงานให้สอดคล้องตามแนวปฏิบัติ สถานการณ์ และบริบทพื้นที่ อย่างต่อเนื่อง กรณีพบผู้มีอาการเสี่ยงหรือป่วย ต้องรีบแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทันที และรายงานต่อผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้อง

ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2563